

Og man må anerkende, at en række kommuner, mange kommuner, har udviklet tusindvis af flere daginstitutionspadser, og nu lægger vi yderligere en ting til, nemlig en mere fleksibel børnepasningsorlov. Og selv om jeg har fornemmet, at det har været ved at koste gebisset på flere ordfører at sige, at det er mere fleksibelt, så lytter jeg mig til, at der er en forståelse for, at der er elementer i det her lovforslag, som bestemt trækker i den rigtige retning.

Hr. Ole M. Nielsen spørger: Skulle man ikke lade arbejdsmarkedets parter udtale sig om nytårstalen, inden den blev holdt? Til det er der meget enkelt at sige: Arbejdsmarkedets parter siger jo ikke samstemmende, hvad der bør ske på det her område. Arbejdsgiverne er bekymrede over den øgede fleksibilitet. Fagbevægelsen ønsker, at der skal være tale om meget mere fleksibilitet.

Vi har derfor afvejet hensynet på den ene side til bedre vilkår for børnefamilierne og hensynet på den anden side til det nødvendige udbud af arbejdskraft.

Jeg vil gerne takke for de meget konkrete meldinger, der har været fra meget få ordførere.

Så vil jeg gerne kvittere for hr. Knud Erik Kirkegaards meget præcise meldinger. Det er rart at høre en så præcis melding, så man ved, hvad man har at forholde sig til.

Den samme kvittering kan jeg jo ikke give til Venstres ordfører, hr. Kristian Jensen. Med en så velmenende ordfloremæssige ud af munden på Venstres ordfører tror jeg vi alle står tilbage med det store spørgsmål: Hvor vil Venstre egentlig hen? Og hvorfor ikke forholde sig til det lovforslag, vi skal diskutere, og som er lagt frem her til første behandling i dag? Det er muligt, at Venstre har en plan for at forbedre børnefamiliernes vilkår, men hvorfor så holde den så hemmelig ved at pakke den ind i de mange, mange sætninger?

Jeg er ked af, at flere har overset, at der ud over det med fleksibiliteten også er to meget konkrete forbedringer. Mange forældre har tilkendegivet, at de nuværende bestemmelser om børnenes brug af daginstitution under forældrenes orlov er for stramme, fordi de nuværende regler udelukker en såkaldt indkøringsperiode. Jeg ved fra mange forældre, der har stiftet bekendtskab med lovforslaget, at det her opfattes som en klar imødekommelse og giver en langt bedre mulighed for at mildne den overgang, der er fra at være passet hjemme til fremover at være passet på institution.

Derudover er det også kun ganske få, der har fået øje på, at vi med lovforslaget også vil hjælpe den lille gruppe forældre, som passer et handicappet barn, med hjælp efter loven om social service. Det synes jeg også er noget, man kan kalde en målrettet forbedring, som efterlyses fra flere sider.

Om midlerne vil jeg sige, at det er svært at skønne, hvilke adfærdændringer det her lovforslag kan give anledning til. Men vi er ikke i tvivl om, at der vil være nogle, der vil holde kortere orlov, og der vil være nogle, som hidtil ikke har fundet det muligt at anvende mulighederne for børnepasningsorlov, der fremadrettet vil gøre det. Det er vores opfattelse, at det ikke vil gå helt op, og derfor er vores bedste skøn, at det vil lægge beslag på yderligere ca. 100 mio. kr.

Jeg forstår på flere ordførere, at der er en række punkter i lovforslaget, som man gerne ønsker en nærmere behandling af og drøftelse om under udvalgsarbejdet, og jeg tilsiger selvfølgelig et godt stykke samarbejde i den videre lovbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Grete Schødt):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 18:

Forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af retten til at iværksætte faglige blokader på arbejdsmarkedet.

Af Knud Erik Kirkegaard (KF), Kristian Jensen (V) og Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 26/10 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Forslagsstillerne foreslår, at regeringen skal fremsætte et lovforslag, der indsnævrer retsgrundlaget for iværksættelse af faglige blokader på arbejdsmarkedet. Ifølge forslaget skal det ikke være lovligt for en faglig organisation at etablere en faglig blokade mod en virksomhed, når kun et mindretal af de ansatte på virksomheden er medlemmer og virksomheden har indgået overenskomst med en anden faglig organisation.

Forslaget begrundes med en tendens til at iværksætte blokader, hvis primære formål har været at sikre en monopollignende status for den pågældende faglige organisation i forhold til konkurrerende organisationer. Forslagsstillerne mener, at blokaderne mod virksomhederne Ikadan og Brørup reelt var magtkampe mellem to konkurrerende organisationer. Forslagsstillerne peger på, at sådanne magtkampe kan være langvarige og have omfattende skadevirkninger for økonomi og beskæftigelse på de ramte virksomheder. Derfor er det efter forslagsstillerne opfattelse nødvendigt at indsnævre retten til blokader med et lovforslag.

Jeg finder det mildest talt forstemmende, at partier, som normalt plejer at anerkende den danske model, i dag forsøger at få tilslutning til at begrænse blokaderetten ved lov. Det er ikke mere end halvanden måned siden, vi fejrede et jubilæum på det danske arbejdsmarked: Vi fejrede 100-års-dagen for Septemberforligets indgåelse – et forlig, der lagde grundstenen til det velfærdssamfund, som vi kender i dag. Og læg nu mærke til, at det, der gjorde det forlig så specielt, var, at arbejdsmarkedets parter gensidigt anerkendte hinanden og dermed stoppede Danmarks længste og Danmarks mest opslidende arbejdskamp! Og det forlig banede vejen for den regulering af arbejdsmarkedet, der herhjemme er karakteriseret ved aftaler i stedet for lovgivning, og det var begyndelsen til den danske model – et arbejdsretligt system, der er beundret verden over.

Historien, der har fulgt efter forliget, har vist, at arbejdsmarkedets parter har været i stand til at håndtere og løse problemerne på arbejdsmarkedet. Regeringen mener bestemt ikke, at der er behov for en lovmæssig begrænsning af blokaderetten.

Jeg vil gerne understrege, at arbejdsmarkedets parter i meget høj grad er bevidste om det ansvar, der påhviler dem. Blokader og strejker er arbejdsretlige kampskridt, som arbejdere og deres fagforeninger kan anvende til at få en arbejdsgiver til at forhandle om indgåelse af en overenskomst. Der skal være en faglig interesse, som har passende styrke og aktualitet, når blokader og strejker anvendes som middel til at opnå overenskomst.

Ifølge Arbejdsrettens dom i Ikadan-Brørup-sagen havde SiD en faglig interesse, som netop havde den passende styrke og aktualitet. Vi må konstatere, at spillereglerne var overholdt. Regeringen mener ikke, at sagen giver anledning til en begrænsning af blokaderetten.

Jeg vil gerne understrege, at det er regeringens generelle opfattelse, at vi herinde skal være tilbageholdende med at lave lovgivning på områder, der traditionelt er overladt til arbejdsmarkedets parters regulering. Desuden vil jeg pege på, at Danmark er bundet af internationale konventioner og aftaler, og jeg kan ikke skjule min forundring over, at en tidligere arbejdsminister ikke er mere opmærksom på det, når jeg ser, at den tidligere arbejdsminister er at finde blandt forslagsstillerne.

Retten til kollektive kampskridt er jo netop en af de fundamentale rettigheder, som er beskyttet både i ILO's konventioner og i Europarådets socialpagt. Nuvel, retten kan godt begrænses, men kun i ganske særlige tilfælde. Det gælder f.eks., hvor det er nødvendigt for beskyttelse af statens sikkerhed eller den offentlige sundhed eller moral. Men det skal samtidig siges, at både ILO og Europarådet anlægger en streng fortolkning af, hvad det så betyder.

Specielt i ILO anerkender man også de såkaldte væsentlige tjenesteydelser, essentiel services, hvor en afbrydelse i arbejdet kan udsætte en del af eller hele befolkningens sikkerhed og sundhed for fare.

En begrænsning af blokaderetten som den, der er foreslået i nr. B 18, vil formentlig blive anskuet fra den synsvinkel, at den fratager lønmodtagerne nogle velerhvervede rettigheder, og det vil kunne give anledning til kritik af Danmarks handlemåde.

Det kræver næppe den helt store analytiske indsigt at foruddiskontere, hvad der bliver konklusionen fra regeringens side. Det bliver en meddelelse om, at regeringen bestemt ikke kan støtte forslaget.

Ole Vagn Christensen (S):

Det kommer nok ikke bag på nogen, at Socialdemokratiet er enig i ministerens begrundelse for ikke at støtte dette beslutningsforslag, hvis målsætning er at begrænse retten til at iværksætte faglige blokader på arbejdsmarkedet.

Men det hænger naturligvis sammen med, at vi anerkender den danske aftalemodel og dermed princippet om, at konflikterne på arbejdsmarkedet løses af parterne i overensstemmelse med Septemberforliget, hovedaftalen og de øvrige spilleregler, som eksisterer i det arbejdsretlige system.

Lad mig kortfattet ridse principperne herfor op:

Fredspligten udspringer af hovedaftalen, hvortil de kollektive overenskomster er knyttet. Det vil sige, at så længe en overenskomst løber, er der fredspligt, hvis overenskomsten overholdes.

Logikken i den danske model er, at der er ingen lovgivning, som tilpligter arbejdsgiver at indgå kollektiv overenskomst. Det er frivilligt, fordi det er overladt til parterne.

Dette frivillighedsprincip balancerer så i forhold til lønmodtagernes strejke- og aktionsrettigheder, som er konventionsfastsatte værktøjer, der under særlige arbejdsretlige regler lovligt kan tages i anvendelse for at sikre lønmodtagerne ordnede forhold ved indgåelse af kollektive overenskomster.

Ud over Septemberforliget og hovedaftalen sikrer ILO-konventionen og den sociale pagt disse lønmodtagerrettigheder. Det vil sige, at hvis man ikke vil indgå en kollektiv overenskomst, er man eksponeret for strejker og blokader, fordi der derved ikke eksisterer nogen fredspligt, og derved løber man en risiko ved ikke at indgå en kollektiv overenskomst.

Der er derfor flere elementer i beslutningsforslaget, som efter Socialdemokratiets opfattelse ikke holder vand, og som vil sætte den kollektive arbejdsretsorden ud af kraft:

Bortset fra de af arbejdsministeren nævnte undtagelser med statens sikkerhed og befolkningens sundhedstilstand, så vil en begrænsning af retten til at iværksætte faglige blokader for at opnå overenskomst efter Socialdemokratiets opfattelse være et brud med lønmodtagernes internationale sikrede rettigheder.

Som tidligere nævnt er de kollektive overenskomster og fredspligten stålsat i hovedaftalen.

Man kan derfor ikke udstrække fredspligten til at omfatte aftaler, som ikke er en del af hovedaftalen, og det er aftaler mellem den kristelige arbejdsgiverforening og den kristelige fagbevægelse ikke.

Fredspligten omfatter alene de kollektive overenskomster. Derfor skal Folketinget ikke bryde principperne for fredspligten ved at begrænse mulighederne for at iværksætte blokader over for virksomheder, som ikke vil indgå kollektive aftaler. En sådan begrænsning vil udvande kriterierne for fredspligt i hovedaftalen.

Forslaget bryder derfor grundlæggende med den danske model, og det tror vi heller ikke arbejdsgiverorganisationerne ønsker.

I det hele taget er forslaget absurd, når vi tager i betragtning, at Danmark har et af de aller mest stabile arbejdsmarkeder i verden. Vi skal derfor ikke ud på en glidebane, der unægtelig risikerer at forårsage ustabilitet på arbejdsmarkedet og dermed også en svækkelse af vores velstandsstigning og af vores konkurrenceevne.

Forslagsstillerne skaber det indtryk, at Arbejdsretten i sin kendelse har anerkendt aftalerne i den omtalte Ikadan-Brørup-sag som kollektive overenskomster. Jeg vil godt understrege, at Arbejdsretten ikke tog stilling til, om overenskomsterne mellem Kristelig Arbejdsgiverforening og Kristelig Fagforening er kollektive overenskomster i arbejdsretlig forstand.

Jeg vil heller ikke undlade at sige, at Kristelig Fagforening, som i mange sammenhænge råber op om frihedsrettigheder, har et forbud mod, at deres medlemmer må deltage i arbejdskonflikter. Det anser Socialdemokratiet for at være klart i strid med ILO-konventionen, den sociale pagt og den danske aftalemodel. Hvordan skal man kunne håndhæve en overenskomst, hvis man afskærer medlemmerne fra at deltage i kollektive arbejdskonflikter i situationer, hvor overenskomsten brydes?

Jeg skal derfor slutte af med at sige, at Socialdemokratiet er altså grundlæggende og principielt uenigt i forslagsstillerens ønske om ved lov at begrænse retten til at iværksætte blokader, fordi vi ikke mener, det er et anliggende for Folketinget, og vi kan derfor ikke støtte forslaget.

I øvrigt skal jeg meddele på SF's ordførers vegne, at SF også afviser det her fremsatte forslag.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Vil den socialdemokratiske ordfører bekræfte, at Arbejdsretten tidligere har afsagt kendelse om, at overenskomster indgået under Kristelig Arbejdsgiverforening og Kristelig Fagforening er kollektive overenskomster, og vil den socialdemokratiske ordfører redegøre for, om der andre steder i verden er visse begrænsninger for indgåelse af konflikter, nemlig begrænsninger for, hvor stor organisationsprocent der er?

Jeg kan måske hjælpe lidt på vej og sige, at jeg hentyder til tilstandene i Norge.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Ja, arbejdsministeren og hr. Ole Vagn Christensen snakker og snakker om principper og om internationale regler, og det er helt, som jeg havde regnet med at det ville være. Der er ikke nytænkning for fem flade øre under solen fra de to herrers side.

I stedet burde man måske forholde sig til virkeligheden: Der er en virksomhed i det jyske, som nu har været udsat for en sådan blokade i over et år. Blokaden fortsætter, og der er kun to muligheder, hvis blokaden fortsætter. Den ene mulighed er, at virksomheden lukker. Den anden mulighed er, at virksomheden flytter til udlandet.

Jeg vil godt spørge hr. Ole Vagn Christensen: Hvem har egentlig glæde af det?

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil gerne spørge hr. Ole Vagn Christensen, om hr. Vagn Christensen har bemærket, at blokaderetten jo ikke fjernes ved det forslag her? Den opretholdes f.eks. stadig væk på virksomheder, hvor der ikke er en kollektiv overenskomst, og på virksomheder, hvor den aktuelle fagforening har et flertal af medarbejdere.

Jeg vil gerne spørge hr. Ole Vagn Christensen, hvad det er for en gammel retsforømmelse, der medfører, at et 100 år gammelt forlig skal ekskludere andre, mens det stadig væk på dansk grund, i det danske samfund, skal være en eksklusiv forsamling af medlemmer og organisationer, der har retten at ekskludere andre for at have indflydelse helt uden om dansk lovgivning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Ja, det var jo mange spørgsmål, og nu trækker man sagen op fra hr. Knud Erik Kirkegaards side.

Jeg har her et notat om den pige, hvorom hele sagen startede, og jeg skal sige, hvad hun mener om sagen: Konflikten med strejke og blokade i nu snart 9 måneder kunne sagtens være undgået, mener hun, der for længst har fundet andet og bedre arbejde på en anden stor plastvirksomhed på egnen.

Det var ikke en fagligt meget aktiv eller en tidligere tillids- eller sikkerhedsrepræsentant, der udløste konflikten, men derimod en magtesløs fabriksarbejder, der ikke kunne klare over 8 timers aften- og nattevagter ved plastmaskiner uden en spise-, ryge- og tissepause. Og det, jeg gerne vil have lov til at spørge de herrer om, er: Er dette, hvad der menes med, at der er indgået en fornuftig aftale?

Jeg mener, at hvis det her skulle være resultatet af det, man henholder sig til, så betyder det, at på en lang række områder skal vi herinde lovgive for, at folk kan få tissepauser, rygepauser, spisepauser. Og hvad bliver resultatet? Det bliver selvfølgelig den situation, at når hr. Knud Erik Kirkegaard spørger om, hvor denne virksomhed sådan set ender henne, ja, så siger medarbejderen selv her, at det ved hun ikke noget om, men det, hun ved, er, at hvis den får lov til at køre efter disse retningslinjer, kommer der det ud af det, at den så kan konkurrere andre ud, som har ordnede forhold med hensyn til alt muligt andet, som man kalder anstændighed.

Sådan er denne sag opstået, og det kan da ikke være en tidligere arbejdsministers mission at prøve på at føre en lang, lang række af de ting herind i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Er det hr. Ole Vagn Christensens påstand, at Kristelig Fagforening har en aftale, der har det indhold, som hr. Ole Vagn Christensen her har fremført? Hvis det er tilfældet, vil jeg sige, at jeg vil gerne se den aftale mellem de to parter, der siger, at der skal være 8 timers arbejde uden tisse- og rygepause, spisepause eller andre pauser, for ellers er det jo et fortegnet billede, hr. Ole Vagn Christensen giver af, hvad det er for aftaler, som vi kæmper for at der skal være ret til også at være på det danske arbejdsmarked.

Og når vi nu er i gang, så lad mig referere, hvad SiD-formanden i Lemvig siger om den anden konflikt, der er nævnt i bemærkningerne, nemlig konflikten omkring Brørup Maskinstation. Der siger han, at det er ikke aftaler om løn, ferieforhold, arbejdstid eller andet, der skiller. Nej, det er de nemlig enige om. Det, der skiller, er, om man i det hele taget skal have ret til at være på det danske arbejdsmarked uden at være underlagt LO og DA, om der skal være plads til andre på det danske arbejdsmarked end netop de to store organisationer, om vi skal have et monopol eller vi skal have frihed til, at folk kan vælge. Det sidste støtter Venstre.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Hr. Ole Vagn Christensen holdt igen en tale, som jeg næsten oplevede som en lang tale, og følelserne løb af med ham igen, men han svarede jo ikke på mit spørgsmål. Mit spørgsmål var: Hvis Ikadan enten lukker eller flytter til udlandet, hvem har så egentlig fordel af det?

Og så vil jeg godt spørge hr. Ole Vagn Christensen, om han er bekendt med, at revisionsfirmaet PricewaterhouseCoopers har udarbejdet en meget, meget omfangsrig rapport, hvor man har sammenlignet de overenskomster, som SiD har med arbejdsgiverne, og de overenskomster, som Kristelig Fagforening har med deres arbejdsgivere, og konklusionen er, at der ikke er nævneværdig forskel.

Derfor er konflikten ikke et spørgsmål om at skaffe bedre arbejdsvilkår eller lønvilkår; den er kun et udtryk for, at SiD vil have monopol.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg fik jo heller ikke svar på mine spørgsmål om monopolstillingen på arbejdsmarkedet, og det var sådan set dem, som hr. Kristian Jensen gentog, så vi kan selvfølgelig håbe på, at vi får et svar.

Men jeg vil spørge, om hr. Ole Vagn Christensen virkelig tror på, at en virksomhed indgår en aftale, der indebærer, at medarbejderne skal tisse på gulvet? Hvis hr. Ole Vagn Christensen tror på det, rokker det ganske alvorligt ved hr. Ole Vagn Christensens dømmekraft om andre betingelser på arbejdsmarkedet og opfattelsen af arbejdsmarkedets betingelser.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg kan godt forstå, at sandheden er ilde hørt.

Den spinkle fabriksarbejder, som har udløst hele denne sag, var blevet lovet ved ansættelsen, at hun havde ret til to pauser, og det stod både i personalehåndbogen og i de almindelige aftaler. Men der var jo ingen til at håndhæve det, der var jo ingen, som kunne sætte sig op imod, at hun ingen rettigheder havde, og derfor gik hun videre til en organisation, som havde retten til at kunne forhandle overenskomst. Det er det, retten har slået fast, det er jo det, Arbejdsretten helt klart har givet et utvetydigt svar på, og derfor er der ikke tale om, at der er nogle, der vil have monopol.

Det, det handler om, er, at man har ret til at gå ud og tage de kampe og få de aftaler hjem, som der nu engang er lagt op til med den danske model. Det er der ikke noget odiøst i, og det er der ikke noget mystisk i. Der er sådan set kun tale om, at man styrker det, der hedder aftaleforholdene.

Jeg nævnte bare, at hvis det ikke var blevet gjort, var det aldrig kommet frem, at der havde været sådan nogle elendige arbejdsforhold, som der er tale om her, og at man ikke ville overholde reglerne og ikke give folk deres rettigheder.

Det er vi altså nødt til at have respekt for, og jeg spørger: Hvis det er sådan, at man ikke har ret til at lave konflikter, hvis man ikke har ret til at lave blokader, hvis man ikke har lov til at lave strejker, hvor er så retten til at kunne forfægte sine synspunkter?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Hr. Ole Vagn Christensen lægger enormt stor vægt på, at det er LO, der bestemmer, hvad der skal foregå på det danske arbejdsmarked, og at det er SiD, der har ret til at lave blokader.

Hr. Ole Vagn Christensen påstår, at der er så ringe vilkår i overenskomsten med Kristelig Fagforening, at det næsten er livsfarligt at være på virksomheden. Jeg vil godt spørge hr. Ole Vagn Christensen, om han ikke kan dokumentere, at der er virksomheder, som er omfattet af aftaler inden for LO og DA, hvor man må udskyde sin frokost eller vente lidt med nogle andre gøremål, som man har frihed til ifølge overenskomsterne, og hvor man også arbejder over. Kan hr. Ole Vagn Christensen ikke dokumentere, at det foregår på nøjagtig samme måde, som

det foregår i overenskomsten med Kristelig Fagforening?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg sad oppe på mit kontor og lavede noget andet, da jeg hørte hr. Ole Vagn Christensens tale i de dertil indrettede radioer, og først tænkte jeg, at radioen måtte være forkert indstillet, og at det måtte være en transmission fra Dumaen i Rusland. Så kontrollerede jeg på radioen, at det var fra Folketingssalen, der blev talt, og at det var hr. Ole Vagn Christensen, der havde ordet, men ikke desto mindre var jeg stadig stærkt i tvivl på grund af det, som hr. Ole Vagn Christensen sagde.

Så vidt jeg har forstået, har Socialdemokratiet et slogan, der hedder »Frihed, lighed, broderskab«. Dette med »frihed« og »lighed«, gælder det også, når vi taler om blokaderetten? Jeg tænker nærmest på, at hvis det er sådan, at de røde fagforeninger skal have lov til at lave blokader, hvis virksomhederne har indgået overenskomst med f.eks. Kristelig Fagforening, hvordan ville situationen så se ud, hvis Kristelig Fagforening lavede blokader mod virksomheder, der har indgået overenskomst med de røde fagforeninger? Jo, så vil alle virksomheder i hele Danmark være blokeret, og hvor længe ville Socialdemokratiet sidde med hænderne i skødet og se på det og sige: Vi er forpligtet af internationale konventioner, så de forskellige fagforbund skal have lov til at blokere samtlige danske virksomheder, lige så længe de har lyst til det – eller hvad?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Jeg går blot på talerstolen for at konstatere, at hr. Ole Vagn Christensen ikke ønsker at svare på vore spørgsmål. Flere af os har gentagne gange i flere omgange været heroppe og stillet meget konkrete og håndgribelige spørgsmål, som hr. Ole Vagn Christensen ikke ønsker at svare på.

På spørgsmålet om, hvorvidt sandheden er ilde hørt, er jeg sikker på, at hr. Ole Vagn Christensen er den bedste dommer af os alle til at vurdere, hvorvidt sandheden er ilde hørt eller ej. Jeg vil bare komme med den kommentar, at hr. Ole Vagn Christensen i sine bibe-mærkninger anerkendte, at aftalen mellem Kristelig Arbejdsgiverforening og Kristelig

Fagforening indeholder de ryge-, tisse- og spisepauser m.v., som hr. Ole Vagn Christensen i sit første indlæg sagde de ikke indeholdt, og at aftalen faktisk, som hr. Knud Erik Kirkegaard sagde, dermed er lige så god som den, SiD kunne have forhandlet. Tak for det!

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Kan hr. Ole Vagn Christensen bekræfte, at vi betragter Folketinget som den øverste instans i det danske samfund?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er jo nemt for forskellige ordførere at gå herop og sige, at jeg ikke svarer på spørgsmålene, når der rejses en haglbyge af spørgsmål. Man er selvfølgelig nødt til at tage det, man finder er væsentligt – og undskyld, men det er altså mig, der må vurdere det ud fra alt det, der bliver sagt!

Der var alle de tillægsbemærkninger, hvor man ligesom prøver at sige, at det, der er aftalt i hovedaftalerne, og det, der er aftalt i Septemberforliget, kan vi da være ligeglade med, for nu skal vi køre i en bestemt retning, hvor vi sådan set skal undergrave nogle rettigheder, nemlig de rettigheder, der er givet i kraft af hovedaftalen.

Så bliver det lagt sådan op, at de, der respekterer, at situationen er, at hvis man ikke kan blive enig, har man retten til at kunne strejke, har man retten til at kunne lockoute, og har man retten til at kunne lave blokader – og det er da rigtigt, at LO og en lang række andre arbejdstagerorganisationer efterlever disse ting – ja, de laver en monopolisering.

Det sidste, der blev spurgt om, var, hvad der ville ske, hvis nu man også fra kristelig side lavede blokader over for virksomhederne. Jeg har forstået historien om Kristelig Fagforening og Kristeligt Fællesforbund fra det synspunkt, at de mennesker, som mener, de hører hjemme i den samme menighed, skulle have det svært med at skulle slås med hinanden, og det er da noget, der er acceptabelt. Men at gå ud og undergrave andre arbejdsgivere har jeg svært ved at skulle sige er acceptabelt.

Den fg. formand (Grete Schødts):

Hr. Kristian Jensen i ordførerrækken.

Kristian Jensen (V):

Jeg kan ikke undlade at bemærke, at end ikke hr. Ole M. Nielsens indlysende spørgsmål fik vi et svar på fra hr. Ole Vagn Christensen.

Indgreb på arbejdsmarkedet er ikke noget, vi tager let på fra Venstres side. Det er noget, som vi overvejer nøje, og vi forsøger alle andre udveje, inden vi træffer beslutning om at stå bag forslag om indgreb på arbejdsmarkedet.

Andre veje er da også blevet forsøgt i de konflikter, som har affødt dette forslag: Der har været mæglingsmøder mellem stridende parter, og der har været afgørelser i Arbejdsretten, hvor det nuværende grundlag har vist sig at være for tyndt til at leve op til, hvad Venstre anser for retfærdigt.

Derfor har Venstre besluttet at foreslå ændringer i lovgivningen om arbejdsmarkedsforhold – ikke af lyst, men som en sidste udvej for at forsvare nogle af de rettigheder, vi mener bør være umistelige. Det er retten til at organisere sig i den fagforening og under den overenskomst, som et flertal af de ansatte i en virksomhed kan blive enige med arbejdsgiveren om, og det er retten til at beslutte i fællesskab at være dækket af en overenskomst, som ligger uden for LO og DA. Det er simpelt hen retten til at have andet end monopol på arbejdsmarkedspolitikken i Danmark.

Venstre, De Konservative og Kristeligt Folkeparti vil ikke længere sidde passivt hen og se på, at store organisationer presser overenskomster bort på trods af, at disse overenskomster er indgået efter ønske fra og med accept af et klart flertal blandt de ansatte på virksomhederne. Vi vil ikke acceptere, at man kan tryne retten til at indgå overenskomster, som et flertal af de ansatte er tilfredse med og glade for, blot fordi man er stor nok. Den slags regler hører hjemme i junglen og ikke på det danske arbejdsmarked. Derfor fremsætter vi et forslag om, at det ikke skal være muligt for et mindretal at blokere en virksomhed, der har indgået en overenskomst, som flertallet af de ansatte er tilfredse med.

Det er ikke et forslag, som beskytter arbejdsgivere, der overhovedet ikke vil indgå overenskomst. Det er ikke et forslag, som beskytter arbejdsgivere, hvis et flertal af medarbejderne er utilfredse med overenskomsten. Det er alene et forslag, der beskytter retten til, at et flertal kan indgå den overenskomst, det ønsker, uden at andre kan tvinge eller blokere det til at arbejde under andre overenskomster, og dermed er det faktisk også et forslag, der forhindrer arbejds-

givere i at indgå overenskomster, som underbetaler de ansatte eller behandler dem dårligt. Hvis det var tilfældet, ville et flertal af de ansatte jo hurtigt skifte fagforening og dermed igen få ret til at kræve en anden og bedre overenskomst.

Når vi kigger på de konkrete sager, tager vi os til hovedet over den opførsel, de fagforeninger, der kun repræsenterer et mindretal af de ansatte, har udfoldet. Sagerne drejer sig ikke længere om løn- eller arbejdsvilkår for de ansatte, men om rå magt og styrkeforholdet på arbejdsmarkedet mellem på den ene side de gamle aktører og på den anden side de nye aktører, som har været bedre til at tegne medlemmer. Spørgsmålet i dag og i denne sag er, om vi i Danmark ønsker at give plads til andre end LO og DA. Skal vi have et monopol på henholdsvis arbejdsgivers og arbejdstagers side på det danske arbejdsmarked?

Der er blevet henvist meget til hovedaftalen og Septemberforliget i den foregående ordførers mange indlæg. Men når man tænker på hovedaftalen, og når man snakker om Septemberforliget, er der netop tale om forholdet mellem LO og DA, og om forhold, der var gældende for 100 år tilbage, hvor kampen netop gik ud på at få ret til at være i en fagforening og få ret til at få en overenskomst.

De slagsmål foregår også i dag, men i dag handler det også om, hvilken overenskomst man ønsker at være dækket af, og om man ønsker at have lov til at stå uden for LO og DA's overenskomster. Og hvis man har det ønske, hvis man har den trang til ikke at være bundet af hovedaftalens principper, mener vi fra Venstres side, at det bør være en ret for den enkelte til at kunne stå udenfor, hvis man kan få flertal for det blandt de andre, der er ansat på virksomheden.

Hvis man ikke ønsker, at jungleloven skal herske blandt medspillerne på arbejdsmarkedet, og hvis man vælger at vise respekt for personer, som har valgt overenskomster, der er indgået under andre forbund end LO og DA – ja, så er der kun én ting at gøre, og det er at stemme ja til dette forslag, og det har Venstre selvfølgelig tænkt sig at gøre.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Kristian Jensen nævner tre ting i sin ordførtale. Han nævner, at det ikke er nogen junglelov, man ønsker, han nævner, at man ikke

vil se rå magt, og han nævner afgørelser i Arbejdsretten.

Jeg vil godt sige til hr. Kristian Jensen, at hvis nu – selv om det jo ikke kan lade sig gøre, for jeg tror, man er mere fornuftig, også langt ind i de borgerlige kredse og i hvert fald hos arbejdsgiverne i dette land – man skulle gå ind for hr. Kristian Jensens tankegang, må jeg bede om, at man læser det, som fire kloge mænd – hvoraf to var Venstrefolk – sammenskrev til det, der blev arbejdsmarkedets grundlov. Her gjorde man netop opmærksom på, at man ikke ville have den rå magt, man har kunnet se i England. Her har vi set den rå magt, og vi har også set, hvad den kunne resultere i, når der ingen fredspligt var for, at man kunne konflikte, og hvad man ellers kunne gøre, når man følte, at tingene ikke faldt på plads.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det kan være, hr. Ole Vagn Christensen har været så lang tid på Christiansborg, at han ikke længere er klar over, hvad jungleloven går ud på. Den går ud på, at den stærkeste har ret. Og når vi snakker om forholdet mellem fagforeninger, er det sådan, at fagforeningerne i LO-familien i øjeblikket er de stærkeste, og hvis vi ikke sætter nogle spilleregler op, der giver plads til, at der kan være andre fagforeninger, ja, så er det de stærkeste, der udrydder de svageste.

Det er jungleloven, og hvis det er det, hr. Ole Vagn Christensen gør sig til talsmand for, så værsgo.

Når vi fra Venstres side ønsker at gå ind på det her, er det netop, fordi vi har erkendt, at de forhold, der var gældende, dengang man skrev arbejdsmarkedets grundlov og hovedaftalen, dem er der bare sket en udvikling af. Det var hr. Ole Vagn Christensen selv, der sagde: »Det er 100 år siden«. I løbet af de 100 år har samfundet faktisk udviklet sig. Men jeg kan forstå på det hele, at Socialdemokratiets politik ikke har udviklet sig.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det kan godt være, hr. Kristian Jensen mener, vi ikke har udviklet os. Vi mener til gengæld, at det har vi. Men vi har gjort det i kraft af, at vi i det her samfund har en stabilitet og har muligheder og har givet hinanden muligheder, ved at der har været god enighed om, at man har haft

en fredspligt. Så har man kunnet komme i gang med at producere, og det har vi alle sammen tjent noget på, således at det her samfund nok også er et, der har givet mange mennesker mulighed for at kunne uddanne sig lidt bedre, end deres forældre har gjort. På den måde har vi hele vejen igennem løftet os.

Jeg mener om det, som hr. Kristian Jensen siger om jungleloven, at i det øjeblik det lykkes, via et sådant lovforslag som det, der er lagt frem her, at tage retten til konflikt, til blokade, til strejker fra arbejderne, så har man virkelig givet dem junglelov.

Den fg. formand (Grete Schødt):

Hr. Kristian Jensen for sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hvis hr. Ole Vagn Christensen vil læse forslaget, så vil hr. Ole Vagn Christensen finde ud af, at beslutningsforslaget ikke fratager arbejderne retten til blokade ud over de få tilfælde, hvor de folk, der ønsker en blokade, er et lille mindretal, som vi har set i de sager, som er baggrund for, at forslaget nu er kommet frem.

Det, som vi ønsker fra Venstres side, er ikke at nedbryde stabiliteten på arbejdsmarkedet. Det er ikke at nedbryde det positive forhold, der er mellem arbejdsgiver og arbejdstagere. Det, vi kigger på, er enkelte menneskers rettigheder i det her samfund. Rettigheder til at vælge frit, selv vælge, hvilken fagforening og overenskomst man ønsker at være dækket af. Retten til at sige: Ja, men vi ønsker at have en overenskomst, som ikke er med LO/DA, men derimod med Den Kristelige f.eks., Danmarks Frie Fagforening eller andre fagforeninger, som man ønsker.

Den rettilighed til individuel frihed ligger Venstre meget på sinde, og derfor støtter vi naturligvis forslaget.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Ja, så fik vi ordflommen en gang mere, hvad det var, Venstre sådan set mener, og hvad det er, Venstre sådan set kan se ud af det her forslag.

Jeg kan kun sige til hr. Kristian Jensen: Det kan godt være, det ikke er det, man ønsker, men det er det, der bliver konsekvensen af det her beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg vil bare spørge hr. Kristian Jensen, om der stadig væk er mulighed for blokade, endda også for et mindretal af medarbejdere på en virksomhed, hvis ikke virksomheden har overenskomst med en organisation i forvejen?

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Til hr. Ole M. Nielsen: Naturligvis, det var en fortalelse, at jeg ikke også fik den mulighed med, som naturligvis stadig væk er bevaret.

Så vil jeg blot rose hr. Ole Vagn Christensens profetiske evner, når han allerede her kan se en konsekvens af et beslutningsforslag, som endnu ikke er vedtaget. Det er ikke profetiske evner. Det er bare hr. Ole Vagn Christensens bud på det.

Derimod er jeg klar over, at der er en lang række andre bud på, hvordan fremtiden vil blive. Jeg tror på, det vil blive en fremtid, hvor både de fagforeninger, der er inden for LO-familien, og de fagforeninger, der er udenfor, vil oppe sig i en konkurrence om at tilbyde medlemmerne de bedste overenskomster, den bedste service og hjælp.

Det er jo sådan, at vores forslag ikke går ud på at give nogle af fagforeningerne en særlig rettighed, en særlig fortrinsstilling, men derimod give dem muligheden for at tilbyde deres medlemmer den bedste service, det bedste tilbud, en fri konkurrence. Og vi er faktisk nogle stykker, der tror på, at konkurrence fremmer kvalitet.

Mogens Andreasen (DF):

Ja, der er nu sagt meget i denne her sag. Og det er en sag, som er enormt vigtig, fordi den griber ind i nogle ting, hvor man knægter nogle mennesker på en arbejdsplads.

Som det fremgår af bemærkningerne til beslutningsforslaget, er der her tale om at bremse en tiltagende tendens til iværksættelse af blokader fra SiD's side over for virksomheder med kun få ansatte SiD'ere, på de virksomheder, som har indgået en aftale med Kristelig Fagforening. Der er her tale om en blokade over for to virksomheder, Ikadan i Ikast og Brørup Maskinstation, som har været i ca. 1 år uden udsigt til afslutning.

SiD mener at have monopol på overenskomster, hvis blot én medarbejder på en virksom-

hed er medlem af dette forbund. Det er selvfølgelig helt uacceptabelt, at de har den mulighed.

Arbejdsministeren taler om internationale konventioner. Jamen, det er jo udmærket, men det kunne jo da så være, at vi skulle have ophævet vores tilslutning til den internationale konvention, hvor vi ikke har den rettighed til at lave flere fagforeninger og overenskomster for fagforeninger uden for LO.

Der er jo ikke tale om, at der her røres ved blokaderetten. Der er jo tale om, at man simpelt hen kører et monopol fra SiD på hele overenskomstrådet. Og det ønsker man at holde fast i, og det ønsker regeringen, og det ønsker hr. Ole Vagn Christensen.

Men blokader af den karakter og længde, der her er tale om, er helt uacceptabelt. Og det er til skade for virksomhederne, og det er til skade for de ansatte.

Jeg er helt sikker på, at hvis der var frie fagforeninger uden for LO, så kunne de lige så vel som LO indgå overenskomster, som godt kunne opfylde det, som tilfredsstillende medarbejderne på den enkelte virksomhed. Jeg synes, det er urimeligt, at man ikke vil være med til at ændre disse ting, og det vil man åbenbart ikke.

Men vi kan i hvert fald fra Dansk Folkeparti tilsige vores fulde støtte til det her beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg håber, at det var en fortalelse fra hr. Mogens Andreasen, som snakkede om »tiltagende tendens«, fordi der har været et par enkelte sager i Jylland og måske for nogle år siden også et par enkelte sager og sådan hele vejen igennem. Så er der jo ikke tale om, at der er nogen tiltagende tendens.

Men jeg kunne godt tænke mig at spørge Dansk Folkeparti, om ikke Dansk Folkeparti mener, at det er en fundamental rettighed, at man har retten til at kunne strejke, til at kunne lave blokade, til at kunne lave lockouter? Således at det resultat, man er nået frem til, også er et resultat, hvor man ved, at det har der altså været gjort anstrengelser med, og her har der været krydset klinger, og man har fundet ud af, hvordan det kunne være afbalanceret.

Det har jeg lyst til at få at vide af hr. Mogens Andreasen. Hvad er i virkeligheden jeres arbejdsretlige politik?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Jeg har ikke anfægtet retten til strejker og blokader. Jeg har sagt, at denne her er urimelig, fordi det er Kristeligt Fagforbund, der har indgået en overenskomst.

Og så vil jeg godt sige, når vi taler om strejker og blokader, jamen så må vi jo erkende, at vi sidste år havde en stor konflikt, hvor der var regeringsindgreb. Jamen her har vi altså en konflikt på to virksomheder, som ikke har ønsket den, men hvor SiD har pålagt dem eller vil pålægge dem at indgå en overenskomst, hvor de i forvejen har en med et andet forbund. Jamen det er jo urimeligt, at de har ret til det pres der.

Når man har en aftale, så ligger der en aftale, og hvis den er lige så god som alle andre aftaler, der ligger inden for arbejdsmarkedet, jamen så må vi sige, så er der ingen grund til at gribe ind i den.

Når man griber ind på strejkeområdet under en konflikt på arbejdsmarkedet, så må man også gribe ind her og sige: Det kan ikke være acceptabelt.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg forstår faktisk ikke hr. Mogens Andreasens sidste korte bemærkning her.

Hvis man er enig med os i, at der skal være strejkeret, der skal være blokaderet, og der skal være lockoutret, så må man også sige, at så skal disse virkemidler også kunne tages i brug, når man finder, at under de forhold, der eksisterer, er arbejdstagerne i den situation, at det kan de ikke leve med.

Så må det være sådan, at det også giver sig udtryk i, at man har denne ret.

Hvis vi nu tænker os det der problem eller den situation, som det her beslutningsforslag ligesom skal skildre, at Kristeligt Fællesforbund skulle gå ind sammen med Kristelig Fagforening og kunne sige: Nu har vi lavet de her aftaler, og så har I ingen strejkeret mere, er det en rimelig måde? Er det sådan, Dansk Folkeparti tænker?

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Nej, det er det ikke, hr. Ole Vagn Christensen. Vi siger: Den fri forhandlingsret imellem parterne det er i orden. Men her står vi altså over

for en virksomhed, som for så vidt ikke har begået nogen fejl, den har blot indgået en overenskomst med Kristeligt Fagforbund, og det er vel acceptabelt og tilladt.

Formanden:

Hr. Ole Vagn Christensen, sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Mogens Andreasen, konsekvensen er, at det betyder, at man har taget strejkeretten fra og lockoutretten fra og blokaderetten fra de mennesker.

Det er derfor, jeg siger, hvis det er det, der er motivet med forslaget, så er det altså ikke i overensstemmelse med det, hr. Mogens Andreasens parti mener i denne her sag. Men sådan er der jo så meget.

(Kort bemærkning).

Mogens Andreasen (DF):

Når vi taler om de her virksomheder, hr. Ole Vagn Christensen, så er der jo ikke tale om, at man har frataget dem nogen ret til strejke. Men de har bare ikke behov for det.

Der er tale om en blokade fra SiD, som vil presse en virksomhed til at få en overenskomst på trods af, at de kun har et enkelt medlem eller to på virksomheden.

Formanden:

Der har været tre korte bemærkninger til hr. Ole Vagn Christensen, så vi går videre i talerækken. Fru Annie Lunde Hansen.

Annie Lunde Hansen (CD):

Da CD's arbejdsmarkedsordfører, fru Susanne Clemensen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hendes vegne kort redegøre for CD's holdning.

Vi har det i CD lidt svært med dette beslutningsforslag. Vi hylder det danske aftalesystem og er generelt ikke særlig glade for at regulere på området ved lov. Men modsat skal det jo heller ikke være muligt for en enkelt organisation fuldstændig at tryne andre organisationer, virksomheder og de ansatte imod deres vilje.

Selvfølger vil CD se på de oplysninger og argumenter, der kommer frem under behandlingen. Men, som sagt, forslaget her er ikke groet i vores baghave.

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, der har allerede været sagt meget her i eftermiddag. Men jeg vil da sige, at Det Radikale Venstre kan på det følelsesmæssige plan godt følge, hvorfor man kan finde på at stille et forslag af den her type.

På den anden side så mener vi altså, at partierne her i Folketinget jo ved hver eneste lejlighed, der næsten bydes, måske lige bortset fra i dag, hylder aftaleprincippet og den danske model. Når man gør det, så må man altså også gøre det konsekvent, og det er jo ikke konsekvent, at man på den måde så vil gå ind og lave nogle ret voldsomme begrænsninger i hele arbejdsretssystemet, som man gør her.

Vi kan ikke støtte forslaget. Vi ville da godt være med til at drøfte, om man på en eller anden måde kunne modernisere hele aftalesystemet, men vi vil ikke være med til at gøre det på den måde, som det sker her.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området ikke har haft mulighed for at deltage i debatten hidtil, vil jeg nøjes med at fremføre vores egne synspunkter uden hensyntagen til den debat, der er gået forud.

Det her forslag er for os at se med til at fuldende billedet af, at højre side i Folketingssalen generelt har det dårligt med faglige rettigheder for lønmodtagerne og den danske fagbevægelse.

Her stiller medlemmerne fra partiet Venstre, Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti et forslag, som i bund og grund handler om at give frit slag for konkurrencen mellem udbydere af varen arbejdskraft. Det marked, der hedder arbejdsmarkedet, er jo specielt, og netop derfor har det danske arbejdsmarked stort set siden Septemberforliget i 1899 været reguleret af kollektive overenskomster, som har dækket størstedelen af det danske arbejdsmarked.

Forslagsstillerne snakker med glæde om konkurrerende faglige organisationer. Til det kan vi blot sige, at den konkurrence kun kan være til glæde for den modsatte side af bordet, navnlig blandt de arbejdsgivere, som kunne have en interesse i at tilbyde overenskomst til lavestbydende, og det er jo det, der sker. Eller de arbejdsgivere, som af politiske årsager, man kunne måske også fristes til at sige religiøse årsager, har et horn i siden på enhedsfagbevægelse,

som igennem årtier har arbejdet for en overenskomstdækning af arbejdsmarkedet.

Heldigvis har det store flertal af danske arbejdsgivere så meget jordforbindelse, at de ikke laver rav i gaden i forhold til de gældende overenskomster. De er med på en åben og ærlig kamp mellem to overenskomstparter om løn og arbejdsforhold på det danske arbejdsmarked. Forslagsstillerne derimod bevæger sig ud på meget tynd is, når de på baggrund af en situation på to konkrete virksomheder vil ændre det arbejdsretlige system.

Hvis vi et kort øjeblik går ind på forslagsstillerens præmisser, så kan vi illustrere, hvor tynd is de bevæger sig på. Ikadan f.eks. er medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening og har tegnet en såkaldt overenskomst med Den Kristelige Fagforening. De to såkaldte modparter er jo faktisk samlet i én organisation, Kristeligt Fællesforbund. Da SiD henvendte sig til virksomheden for at få overenskomst med dem, bestilte virksomhedens ledelse en rapport hos et revisorfirma, som angiveligt skulle sammenligne firmaets overenskomst med industriens.

Ikke underligt konkluderede bestillingsrapporten, at her ikke var den store forskel. De glemte bare, at den kristelige overenskomst var 4-årig, at det var en normal lønoverenskomst, dvs. uden ret til en årlig lønforhandling, at deres lønsammenligning var med industriovertenskomstens mindsteløn, som stort set ingen faktisk arbejder på, og for at fuldende billedet, så måtte de kristelige i forbindelse med en sag i Arbejdsretten den 6. maj indrømme, at ikke engang deres egen overenskomst var efterlevet på virksomheden.

Det er en kedelig sag, og der er næppe tvivl om, at SiD gerne var den slags virksomheder og den slags problemer foruden. Men virkeligheden kan være hård og ubarmhjertig en gang imellem, og så kan de faglige organisationer blive tvunget til at bruge konfliktretten og i det her tilfælde blokaden.

Det her bare for at illustrere, at en yderligere undergravning af fagbevægelsens konfliktret blot vil medvirke til at skabe helt uoverskuelige forhold på arbejdsmarkedet. Man kunne fristes til at sige, at Folketinget måske snarere burde gå den modsatte vej, nemlig udvide de kollektive, faglige rettigheder, f.eks. ved at fjerne blokadecirkulæret fra 1976 og f.eks. ved i langt højere grad at respektere konfliktretten ved overenskomstfornyelser i stedet for, som vi har set

de sidste par år, tilbagevendende indgreb fra Folketingets side.

Det skulle være fremgået, at vi er imod forslaget.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Den rapport, som fru Jette Gottlieb nedgjorde lige for et øjeblik siden, har jeg studeret meget detaljeret, og jeg kunne forstå, at det havde fru Jette Gottlieb altså også.

Derfor er mit spørgsmål til fru Jette Gottlieb: Hvad er det lønmæssigt, der adskiller de to overenskomster? Hvad er det arbejdstidsmæssigt, der adskiller de to overenskomster? Hvad er det, der adskiller med hensyn til ferie, fridage, osv.? Jeg kunne forstå, at den ene overenskomst var meget, meget bedre end den anden. Vil fru Jette Gottlieb godt detaljeret gøre rede for, hvor det er, forskellene ligger?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

En væsentlig forskel er løfteparagraffen, som giver mulighed for tilbagevendende lønforhandlinger i overenskomstperioden, og det er ikke tilfældet i den pågældende rapport.

Jeg vil imidlertid sige, at det var nu sådan set ikke selve det faktum, at man måske har lagt sig så tæt som muligt op ad en overenskomst, som svarer til, hvad SiD'erne gennem lad os så sige århundredets kamp har opnået af muligheder. Det er sådan set udmærket, at man trods alt bruger de landvindinger, der så har ligget i den faglige kamp. Så det var ikke en væsentlig faktor i den her diskussion, men der er den forskel, og det synes jeg ikke man skal fortie.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg kan altså forstå, at fru Jette Gottlieb nu erkender, at med hensyn til lønforhold, med hensyn til arbejdstid, med hensyn til andre forhold, som er reguleret i overenskomsten, så er konklusionen heri fuldstændig korrekt: Der er ikke væsentlig forskel på de to overenskomster.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det er jo ikke helt rigtigt. Det var heller ikke det, jeg sagde. Jeg sagde, at der var den væsentlige forskel med løfteparagraffen. Men jeg sagde også, at der jo ikke er noget mærkeligt i, at man kan benytte sig af, at andre har lavet det

arbejde, der består i at forsøge at tilkæmpe sig nogle sikre, faglige muligheder, nogle bestemte arbejdsvilkår.

Det, der ligger i diskussionen af det her, er, om man er i stand til at videreføre det arbejde på en sådan måde, eller om de landvindinger, man har opnået gennem den traditionelle faglige kamp, går tabt, hvis man har en mulighed for at underbyde hinanden. Det er den mulighed, som vi ikke synes vil være fremmende for lønmodtagernes rettigheder.

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg skal ikke ødelægge mere af vores eftermiddag – der er nogle af os, der har andre opgaver efter denne – med en lang ordførertale. Jeg er sikker på, at ordføreren for forslagsstillerne, hr. Knud Erik Kirkegaard, vil holde en ganske udmærket ordførertale her om lidt.

Der er jo lidt forskel på vores indgang til det. Jeg indgik jo ikke i arbejdsministerens skuffelse, idet arbejdsministeren jo især var skuffet over dem, som normalt forsvarede den danske model, og den gruppe tilhører jeg jo ikke. Det er nok muligt, at arbejdsministeren er skuffet over mig på andre områder, det er der sikkert en god grund til, men det, jeg vil sige, er, at det sådan overordnede problem i Danmark er, at vi ikke har en tredelt magt, men at vi har en femdelte magt: Vi har den lovgivende, den udøvende og den dømmende, som vi normalt snakker om, og så er der nogle, der mener, at vi har pressen. Og så har vi endelig organisationerne. Det er det, der er problemet, og det var det spørgsmål, jeg ikke fik svar på før af hr. Ole Vagn Christensen, om ikke han mente, at Folketinget burde have magt over organisationerne.

Men der er altså en historisk ret her, som grunder sig på Septemberforliget, som er 100 år gammelt. Nu er det jo ikke nogen dyd i sig selv at være gammel. Grundloven er faktisk 150 år gammel, men den er dog moderniseret i mellemtiden. Det er meget lidt, der er sket med den danske model i mellemtiden. I grundloven er der faktisk moderniseret væsentlige ting – man kan diskutere, om det er heldigt selvfølgelig – nemlig at kvinderne fik stemmeret. Det var dog noget af en revolution. Den slags revolutioner overgår ikke den danske model af Septemberforliget, så det kunne jo godt ske, at man skulle give afkald på noget af det, som man har haft, og det, som man berettiget fik dengang.

Jeg underkender bestemt ikke den betydning, som den danske model har haft for udviklingen i Danmark, men det er altså et andet samfund og med et ganske veludbygget demokrati, som jeg tror kunne varetage de interesser, som bliver varetaget af den danske model, som jo ligger helt uden for. Det er det, jeg synes er så negativt, at vi har en arbejdsret, som ikke bygger på dansk lovgivning, men som bygger på noget, der ligger helt udenfor, altså Septemberforliget og hele den model der.

Så vil jeg gerne sige, at en løsning, altså en opblødning af organisationernes magt, svækker ikke nogens rettigheder, men giver frihed og rettighed til nogle andre mennesker, der tillader sig at tænke anderledes. Det synes jeg er så væsentligt for mig, at vi skal have lige ret, uanset hvilken baggrund vi har.

Hr. Ole Vagn Christensens beskrivelse af historien, om dengang den kristelige fagbevægelse opstod, er jo helt rigtig; det var kristne arbejdsgivere og lønmodtagere, som ikke kunne være tjent med at være i konflikt med hinanden om mandagen, når de sad i kirken sammen om søndagen, og det var en udmærket bevæggrund, men den var jo ikke særlig faglig, det må vi da indrømme.

Men der er jo sket noget i den kristelige fagbevægelse i mellemtiden i Kristeligt Dansk Fællesforbund, som har udviklet sig til at være en virkelig aktiv fagforening, og hvor arbejdsgiverforeningen er en helt selvstændig organisation nu. Vi har hørt gentagne historier om, at medlemmer af den kristelige fagbevægelse får en ganske fin opbakning, når de får problemer med deres virksomheder, hvad jo nok kneb for nogle år siden. Men det er en organisation, som virkelig udvider sig.

Og til historien om, at det var de der mennesker, der var medlemmer af den samme menighed i gamle dage: Det har udviklet sig til, at der nu er mere end 150.000 mennesker, der vælger den organisationsform her. Så er det jo ikke den begrundelse som i gamle dage. Så er det altså folk, som tillader sig at have en anden opfattelse af, hvordan man skal indrette sig og opføre sig på arbejdsmarkedet.

Vi synes, det er urimeligt, at vi har det organisationsvælde, som kan tyrannisere mennesker og tyrannisere virksomheder i Danmark. Vi mener, at det hører fortiden til, og vi er meget glade for, at vi sammen med de to andre partier har kunnet være med til at stille det forslag her. Og jeg må sige, at det er jo et stykke vej, også

når vi kender hr. Knud Erik Kirkegaards baggrund, som jeg respekterer dybt, at han trods alt kunne komme til, at nu er det altså nødvendigt at gøre noget. Det ved jeg er gennemtænkt og studeret, hvad vi kan tillade os at gøre også i forhold til indførelsen af overenskomster.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg havde regnet med, at hr. Ole M. Nielsen ville stille spørgsmålet igen i hvert fald om det der med demokratiet. Jeg vil sige til hr. Ole M. Nielsen, at jeg har den opfattelse, at der er nogle ting i det her samfund, der er bedst tjent med, at der er en kolossal stor opbakning omkring det, og det er faktisk de forhold, som arbejdsmarkedets parter varetager. Jeg mener ikke, at der er noget andet samfund i hele verden, der kan vise bedre resultater end det danske samfund med den model, som man har bygget op; at man har noget, som man siger, at det her det hører hjemme under lovgivningen, og så er der andet, vi har overladt til, at det her klarer man via aftaler.

Jeg mener ikke dermed, at man har underkendt hinandens rettigheder, eller at man har lagt sig under noget som helst, for vi i Folketinget er stadig væk den instans der, hvis parterne ikke kan finde ud af det, som vi jo har set ved nogle af de konflikter, der har været, så har været nødt til at rette det op.

(Kort bemærkning).

Ole M. Nielsen (KRF):

Jeg kan ikke ligge under for, at vi har et system her, selv om det er et system, der er stor opbakning til. Det kalder jeg flertalstyranni. Jeg ønsker heller ikke mindretalstyranni, men jeg ønsker mindretalsrettigheder. Men det er ikke det, vi har. Vi har flertalstyranni, og det hører ikke hjemme i et demokrati efter min mening.

Så er det da rigtigt, at den danske model har været god for Danmark, og at vi har opnået gode resultater. Men det er jo ikke enestående iblandt de lande, vi ligger imellem. Altså, der er jo et lille land her syd for os med 100 mio. mennesker, hvor man har helt andre betingelser for arbejdsmarkedet, og det er jo ikke helt underudviklet. Der har arbejderne også rettigheder.

Så det der med lovgivning og aftaler, som jeg tror også ministeren var inde på var et system, som andre misundte os. Jamen sandheden er altså også, at vi somme tider får påtaler fra ILO, fordi vi ikke lever op til ILO's konventioner, og

at EU's direktiver kan vi ikke gennemføre i Danmark. Det er ikke kun, at de misunder os systemet. De er faktisk også stærkt kritiske over for det. Så det kunne godt ske, at vi kunne gøre det på en anden måde.

Tom Behnke (FRI):

Her i 10-året for Murens fald må man jo konstatere, at den fysiske mur ganske vist stod et bestemt sted i Europa, men den ideologiske mur står jo et helt, helt andet sted. Den står jo et stykke ude i Vesterhavet vest for Danmark, i hvert fald hvis det skal stå til hr. Ole Vagn Christensen og Socialdemokratiet.

Det, der er virkeligheden, er jo, at arbejdsgiveren har ejendomsretten til arbejdet. Hvis han ikke selv kan overkomme at udføre alt sit arbejde, så tilbyder han andre, at de kan få lov til at udføre arbejdet i hans virksomhed på nogle bestemte vilkår. Det kan være løn, det kan være arbejdstider, det kan være vilkår osv., osv., og det står fuldstændigt frit for lønmodtageren, om man ønsker at påtage sig arbejdet på de betingelser, som arbejdsgiveren udbyder det til. Det er helt frivilligt.

Hvis det er sådan, at man ikke kan lide lugten i bageriet, fordi der bliver lavet om på noget, så kan man bare sige op, vælge at være beskæftiget i en anden virksomhed. Eller man kunne jo, hvis man, som hr. Ole Vagn Christensen og andre mener, at man skal have et sådant kommunistisk system, bare lave sine egne virksomheder, sine egne spilleregler, sine egne overenskomster, sine egne lønforhold osv. Det kan man da bare gøre.

Det står enhver frit for i det her land at starte sin egen virksomhed. Og hvis ikke man kan lide den kultur, der er i de virksomheder, der eksisterer, så kan man lave sin egen. Det står helt frit for den enkelte.

Det, der jo i øvrigt er et faktum, og som man kan se i en række virksomheder, er, at i de virksomheder, der ikke har en overenskomst, er løn- og ansættelsesvilkårene bedre end i de virksomheder, der har en overenskomst. Jeg husker en stor sag ude fra Avedøre Holme, hvor SiD gik ind og tvang en virksomhed i knæ, så man måtte indgå en overenskomst, der betød, at medarbejderne gik ned i løn. Hurra for det. Sikken en arbejdskamp, man havde vundet. Lønmodtagerne blev dårligere stillet. Tillykke med det.

Næh, det, der er sagen, er, at hvis man virkelig, som hr. Ole Vagn Christensen sagde,

at blokaderetten skal gælde alle, og selv om de kun har et mindretal af medarbejdere på virksomheden som sine medlemmer, så ville man jo meget vel kunne komme i den situation, at Den Kristelige Fagbevægelse, Danmarks Frie Fagforening, LO, CO I og II osv., osv. hver især fra hver sin side ville kunne gå ind og blokere enhver virksomhed i Danmark og kræve, at lige nøjagtig de skulle have overenskomsten.

Og hr. Ole Vagn Christensen ville sidde i al sin almægtighed og sige: Ja, vi hylder principperne. Man skal have lov til at blokere, så skidt med, at alle virksomheder går konkurs, alle medarbejdere bliver fyret, alle medarbejdere er arbejdsløse. Skidt med det. Det handler nemlig ikke om, at vi vil tilgodese lønmodtagernes vilkår, det handler om nogle principper, nogle ILO-konventioner osv. Tillykke med det. Tillykke med den holdning.

For Frihed 2000 handler det om, at det skal være helt frivilligt, om man vil være medlem af en fagforening, det skal være helt frivilligt, om man vil være medlem af en arbejdsgiverforening, og det skal være helt frivilligt, om man vil indgå en overenskomst. Og hvis der er nogle, der griber ind med vold og magt og prøver på at gennemtvinge deres synspunkter, så bør lovgivningen sikre, at politiet griber ind, anholder og dømmer de pågældende mennesker.

Se, det lever det her forslag jo slet, slet ikke op til. Langt fra. Og derfor er det et tyndt forslag. Det er absolut et tyndt forslag, men forslaget er et skridt i den rigtige retning og er i øvrigt et forslag, som selv hr. Ole Vagn Christensen med sin betonsocialistiske indstilling burde kunne støtte. Ud fra Socialdemokratiets grundætning om frihed, lighed og broderskab burde hr. Ole Vagn Christensen og Socialdemokratiet støtte forslaget.

Man kunne jo, hvis man var socialist, og dem er der jo nogle få tilbage af, sætte sig ned og gøre sig den overvejelse: Hvad nu, hvis forholdet var omvendt? Hvad nu, hvis det var Kristelig Fagbevægelse, der havde 90 pct. af overenskomsterne her i landet, og de røde fagforeninger kun havde 10 pct. og ikke kunne komme igennem, for hver gang de prøvede, så kom de kristelige og blokerede og demonstrerede med vold og magt? Hvordan ville man så stille sig til det her forslag?

Og når svaret så ganske indlysende kommer, så må man også sige til sig selv: Frihed, lighed og broderskab. Den bør gælde begge veje. Synspunkterne bør gælde begge veje, uanset

hvordan situationen er. Det er vores pligt som folketingsmedlemmer at lave en ensartet lovgivning for alle i det her samfund.

Men det, der jo er sagen, er, at socialisterne er rystende bange i disse år. Man ser, hvordan det smuldrer mellem hænderne, for man kan ikke leve op til det, man går og lover, de løfter, man giver. Man er godt klar over, at den friheds-trang, der trods alt er tilbage i befolkningen, er svær at tøjle, medmindre man bruger vold og magt til at påtvinge andre mennesker sine egne synspunkter, ellers så smuldrer det hele mellem hænderne. Og det er jo det, der gør forskellen til det her forslag.

Men prøv at gøre den overvejelse: Hvad nu hvis det var omvendt? Ville man så også sige: Jamen så må LO bare pakke sammen, fordi de kristelige er de største? Nej, det ville man selvfølgelig ikke, og når man ikke vil det, så bør man støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Også hr. Tom Behnke skylder jeg et svar, som jeg ikke kunne få tid til at give sidst, da hr. Tom Behnke rejste spørgsmålet.

Jeg synes, at hr. Tom Behnke selv gav svaret. Hr. Tom Behnke startede sit indlæg med at tale om frihed for lønmodtagere til at arbejde, men det system, vi har i den danske model, betyder jo, at der er nogle rettigheder, og at disse rettigheder er aftalt. Og det vil sige, at virksomheder og lønmodtagere er blevet enige om, hvad er det for et sæt fælles spilleregler, vi kan have, som kan sikre os tryghed, som kan sikre virksomhederne stabiliteten, og som kan sikre samfundet, at der er en gevinst, fordi man også har en konkurrenceevne. Det er jo det, det hele det handler om.

Og alt det andet er jo kun ord. Det her handler om, hvordan man kan have denne stabilitet, og den mener vi at vi kan have ved, at man har et system, hvor der er nogle rettigheder for lønmodtageren.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Lønmodtagerne skal naturligvis have rettigheder. Lønmodtagerne skal have ret til at søge ansættelse i præcis den virksomhed, de har lyst til. Lønmodtagerne skal have lov til, hvis ikke de finder, at der er nogen virksomheder i hele Danmark – det skulle nu være underligt, men lad os sige, der ikke er nogen virksomheder i

hele Danmark – hvor de har lyst til at være ansat, så at starte deres egen virksomhed, lave deres egne spilleregler, lave deres egen overenskomst. Det skal man da have lov til. De friheder skal man naturligvis have. Og hvis virksomheder og lønmodtagere har indgået frivillige aftaler, frivillige overenskomster, så er det helt fint for os i Frihed 2000, så støtter vi det hundrede procent.

Men ikke, hvis overenskomster bliver indgået, fordi man med vold og magt blokerer en virksomhed. Og det er ikke altid, man bare stiller sig op og blokerer. Vi har jo set nogle ganske alvorlige tiltag. Jeg kan huske stadig væk, da jeg var med nede ved La Cabana, hvordan man i den grad satte menneskeliv og velfærd på spil for at få gennemtrumfet sine ideer. Det var ganske uhyggeligt.

Og den slags rettigheder tager jeg stærkt afstand fra, for vi har f.eks. også noget, der hedder en straffelov. Den bør man ikke overtræde bare for at få gennemført sine egne synspunkter. Så altså frivillige aftaler, frivillige overenskomster er i orden, men sker det med tvang, så bør de ophæves omgående ved lov.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Nu mener jeg ikke, der er noget i vejen for, at man kan lave virksomheder i det her land. Jeg har ikke set, der skulle være forbud mod at kunne lave virksomheder.

Men det, det handler om, er jo, at når man står her og ligesom snakker meget om den der frihed, så er det jo et spørgsmål om, hvad det er for en frihed. Er det, at man skal kunne gå ud og konkurrere naboen ud af markedet, fordi man kan lave ringere forhold end dem, man ellers har aftalt? Tror man virkelig på, at den øvrige del af arbejdsmarkedet vil affinde sig med, at sådan noget skulle man have lov til at gøre? Så er man naiv.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Naiviteten består udelukkende i, at hr. Ole Vagn Christensen og andre socialister tror, at man på den måde kan manipulere med lønmodtagerne. Det kan man da ikke. I et veloplyst, velorganiseret samfund som det danske ved lønmodtagerne da godt, hvad de har krav på at få i løn. De ved da godt, hvad de vil kræve af arbejdsvilkår og lønforhold for at arbejde i den pågældende virksomhed. Og hvis en virk-

somhedsejer siger, at det vil han overhovedet ikke høre tale om, det kan kun blive under de og de betingelser, så vil lønmodtageren da forsvinde ud af virksomheden og søge ansættelse et andet sted. Så logisk indrettet er vores samfund da; der vil da ikke være nogen, der ville finde sig i det på nogen måder.

Næ, konkurrencen består et helt andet sted, og konkurrencemuligheder er noget, som lovgivningen herinde har langt større indflydelse på end det, som hr. Ole Vagn Christensen her prøver på at drage ind i debatten.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg ved ikke, om hr. Tom Behnke var til stede, da jeg læste op, hvad den lille pige, der har været årsag til en af de ting, som er nævnt i det her lovforslag, bad om. Da hun ikke kunne få sine rettigheder, gik hun til sin organisation og sagde, at det her det må være noget, som I kan hjælpe mig med at få en aftale om.

Men ifølge de frihedsrettigheder, vi her taler om, så skulle hun bare sige: Nej, nej, nej, nej, det må jeg bare affinde mig med, fordi sådan er det, eller også så skulle hun sige, at hun forlader den dér butik, og så må dem, der er tilbage, bare indordne sig under de her forhold. Det, det resulterer i, er jo sådan set, at hvis den dér melodi kunne få lov til at spille videre, så kunne man konkurrere sine konkurrenter ud af markedet. Så på den måde kunne vi alle sammen komme ind i hele den her mølle, der hedder, at det bliver ringere og ringere og ringere for hver dag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Nej, hvis det var tilfældet, så ville medarbejderne forlade virksomheden og virksomheden lukke. Punktum. Så nemt er det, og så ville de andre virksomheder, hvor virksomhedsejeren godt kan finde ud af at lave en ordentlig overenskomst, leve videre og være konkurrencedygtige i øvrigt.

Og så skal vi lige holde fast i, at da hr. Ole Vagn Christensen i forbindelse med denne dames ansættelsesforhold og hendes klager blev spurgt om, hvordan det nu lige var, overenskomsten var, så kunne hr. Ole Vagn Christensen jo ikke svare. For det, som hun har oplyst, er ikke i overensstemmelse med den overenskomst, der er indgået, og hvis man bare kan gå ud og påstå hvad som helst og så bruge det

som argumentation her i Folketinget, så falder det hele jo fra hinanden.

Lad os nu holde os til, hvad er faktum. Faktum var, at der på den pågældende virksomhed var indgået en overenskomst med nogle klare retningslinjer, som i øvrigt var i fuld overensstemmelse med de retningslinjer, som SiD kunne tilbyde. Altså der var ingen forskel i overenskomstsmæssige ansættelsesforhold, hvad enten man tog den ene eller den anden overenskomst. Det, det drejede sig om, var, at SiD ville have monopol på overenskomster i det her land, og det skal de ikke have, så længe jeg lever.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Under arbejdsmarkedspolitiske debatter her i Folketingssalen, udtrykker de fleste af Folketingets partier som oftest stor tilfredshed med den danske arbejdsmarkedsmodel, hvorefter en væsentlig del af den nødvendige regulering af forholdene på arbejdsmarkedet er overladt til parterne, der som hovedregel gennem forhandlinger finder frem til gode løsninger.

Forslagsstillerne til B 18 har ikke med forslaget ønsket at sætte spørgsmålstegn ved værdien af den danske arbejdsmarkedsmodel, men efter langvarig og nøje overvejelse er vi kommet til den konklusion, at forholdene på arbejdsmarkedet, som vi i øjeblikket kan se på Ikadan og på Brørup Maskinstation, er uacceptable i et retssamfund, der bygger på demokrati og foreringsfrihed, altså retten til både at melde sig ind i en organisation og retten til at lade være.

Et er fra arbejdstagersiden at anvende kollektive kampskridt for at opnå bedre løn- og arbejdsvilkår generelt på det danske arbejdsmarked eller på en enkelt virksomhed. Noget helt andet er, som på Ikadan og Brørup Maskinstation, at bruge de kollektive kampskridt for som lønmodtagerorganisation at opnå en monopol-lignende status og på den måde etablere meget langvarige konflikter med omfattende skadevirkninger på virksomhederne og også skadevirkninger for de ansatte.

Det er meningsløst, det er skadeligt, det er uacceptabelt. Rettænkende menneskers tolerancetærskel er simpelt hen overskredet.

Derfor foreslår vi, at arbejdsministeren tager pincetten frem og fjerner denne lille bitte tidsel fra den danske arbejdsmarkedsmodel. Det vil ikke være til skade for den danske model, tværtimod. Tilslutningen til tankegangen bag modellen vil være større uden tidsel end med.

Forandre for at bevare, sådan som jeg som konservativ vil udtrykke det.

En mere uddybende begrundelse for forslaget findes i beslutningsforslagets bemærkninger, og jeg kan i øvrigt henvise til de udmærkede indlæg, som har været holdt af mine medforslagsstillere fra Venstre og fra Kristeligt Folkeparti.

Jeg vil godt lige knytte en personlig bemærkning til sagen også. Jeg tror, det var arbejdsministeren og en af ordførerne, som gjorde opmærksom på, at det var uforståeligt, at jeg som tidligere minister for arbejdsmarkedsområdet kunne kaste mig ud i et forslag af den her karakter. Jeg kan se, at arbejdsministeren nikker.

Jeg kan også godt røbe over for arbejdsministeren og meningsfæller, at det har ikke for mig været nogen let beslutning.

Konflikten har jo løbet i meget, meget lang tid, og jeg har forholdt mig passiv. Men til sidst kom jeg til det standpunkt, at det var umuligt for mig at blive ved med at se gennem fingre med det, og hvis jeg skulle kunne se mig selv og andre i øjnene, var jeg nødt til at foretage mig noget. Derfor er jeg glad for det samarbejde, jeg fik med mine medforslagsstillere.

Jeg mener, vi har fremsat et forslag, som utrolig nænsomt løser lige præcis det specifikke problem, som skal løses. Det har ikke været nogen let sag, men jeg synes ikke, jeg har haft andre muligheder end at gå direkte ind i sagen.

Jeg vil gerne sige tak til de partier, som har støttet forslaget. Jeg kan jo konstatere, at der ikke er et flertal, som støtter det, men sådan som jeg forstod ordførertalerne, er der faktisk et flertal i Folketingssalen, der erkender, at det er et problem, som vi bør underkaste en grundig drøftelse i Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg. Her vil jeg meget gerne takke ordførerne for både CD og Det Radikale Venstre. Jeg har naturligvis fuld respekt for, at man ikke kan støtte forslaget, men jeg takker for erkendelsen af, at der er et problem her, som vi er nødt til at forholde os til.

Det allerletteste var jo sådan set, hvis arbejdsministeren benyttede sine kontakter i SiD til at forklare, at det for alle tilfældes skyld nok var klogest at få det i Ikast og det i Bøvlingbjerg afsluttet i en fart.

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Til hr. Knud Erik Kirkegaard: Arbejdsretten, der består af særlig kyndige dommere, har talt i den sag, og derfor er der ingen grund til at håbe

på, at jeg skulle intervenere. Det skal vi simpelt hen afstå fra.

På et tidspunkt i debatten i dag – jeg tror, det var hr. Kristian Jensen, der var på talerstolen – blev der talt om den »rå magt og monopol«. Da var jeg et øjeblik lige ved at tro, det var mejerierne, vi var i færd med at tale om. Jeg synes, det er dybt betænkeligt, hvis vi på baggrund af nogle relativt få konkrete sager – set over tid – skulle ændre så afgørende ved styrkeforholdene mellem parterne på arbejdsmarkedet som det, forslagsstillerne lægger op til.

Så en enkelt oplysning. Hr. Kristian Jensen var inde på, at der er nogle regler i Norge, men det er rent faktisk sådan, at den norske arbejdstvistlov ingen regler har om forhandlingsret eller om anerkendelse af organisationer for forhandlingsformål. Derimod er der indgået en aftale om – og den findes i hovedaftalen mellem parterne – at der er nogle bestemte regler for, hvornår man kan begære en overenskomst, og det er jo en helt anden snak. Det er en aftale, arbejdsmarkedets parter har indgået, og det er en opgave, der tilkommer dem.

Jeg behøver næppe at understrege endnu en gang, at regeringen ikke støtter forslaget. Vi vil naturligvis svare på de spørgsmål, der måtte blive rejst under udvalgsbehandlingen, men jeg glæder mig over det, som formentlig bekymrer forslagsstillerne, at der ikke er udsigt til, at der er flertal for dette forslag.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Jeg lyttede meget opmærksomt til arbejdsministerens indlæg for blot at kunne spore en anelse forståelse for, at det, der foregår i Bøvlingbjerg, og det, der foregår i Ikast, ikke er så godt. Men den forståelse kunne jeg altså ikke spore.

Jeg synes ikke, arbejdsministeren tager sagen alvorligt nok. Jeg kan forstå, at arbejdsministeren agter at forholde sig fuldstændig passiv.

Arbejdsministeren henviste til afgørelsen i Arbejdsretten, som er citeret i forslagets bemærkninger. Det er fuldstændig korrekt, at Arbejdsretten har sagt, at den konflikt, der er i Bøvlingbjerg, og den konflikt, der er i Ikast, er helt i overensstemmelse med det retsgrundlag, som er gældende for området. Men så må vi have kigget på det retsgrundlag. Det er den eneste konklusion, vi som forslagsstillere er kommet til, og vi vil arbejde videre med den sag, for de forhold, vi kan finde på de to ar-

bejdspladser i det midt- og vestjyske, kan vi ikke bare se gennem fingre med.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 23. november 1999 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Med hensyn til de øvrige møder i den kommende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 16.06